

Jubileumi Diplomaosztó, 2016. szeptember 23.

Dr. Hegedűs Attila dékáni köszöntője

Tisztelt Rektorhelyettes Úr, Tisztelt Dékán Asszonyok, kedves Jubileumi Diplomások és családtagjaik! Tisztelt vendégeink!

Szeretettel és nagy örömmel köszöntöm Önöket a Szent István Egyetem Kertészettudományi Karának Jubileumi Díszoklevélátadó Nyilvános Ünnepi Tanácsülésén! Köszöntöm a Budai Campuson dolgozó valamennyi kollégámat!

Aranyoklevelet nyújtunk ma át **73** kertészmérnöknek, akik 50 évvel ezelőtt végeztek, Gyémántoklevelet adunk **25** kollégánknak, akik 60 évvel ezelőtt diplomáztak, Vasoklevelet **9** hajdani hallgatónknak, akik 65 évvel ezelőtt kezdték a pályájukat. Nagy öröm, hogy **2** kollégának ma rubinoklevelet adunk át, az ő pályafutásuk 70 évvel ezelőtt indult. Kivételes öröm, hogy ma a díszoklevelek mellett egy különleges jubileumi emléklappal köszönhetjük Bálint Gyuri bácsit, aki 75 évvel ezelőtt vette át oklevelét a Magyar Királyi Kertészeti Akadémián. Őszinte szívvel mondom, nagyon megtisztelő, hogy hajdani iskolájuk nevében ma én köszönhetem Önöket!

Az Arany- és Gyémántokleveles kollégáink a Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán, a Vas- és Rubinokleveles kertészek az Agrártudományi Egyetem Kert- és Szőlőgazdaságtudományi Karán vették át diplomájukat. Ebből is látszik, aminek egy ízben utána is számoltam: az elmúlt 160 évben átlagosan közel 20 évente megváltozott intézményünk neve vagy szervezeti formája. Így történt ez idén január 1-jén is, amióta ismét a Szent István Egyetem karaiként működünk. Ezzel a folytonossá váló átmenetiséggel kell dacolnia az olyan örökkévaló dolgoknak, mint a tisztességes szakmai helytállás és a hivatásunk iránti elkötelezettség. Legfontosabb törekvésünk, hogy a megszokott színvonalon tudjuk biztosítani a három, nemzetgazdasági szempontból is kiemelt szakterület szakember-igényét. Bízunk abban, hogy 50 év múlva utódaink ugyanígy, ugyanilyen tisztelettel és szeretettel adják majd át a jubileumi diplomákat azoknak a kollégáinknak, akiket februárban még én avathattam kertészmérnökké. Ha így lesz, minden fáradtság megérte!

Büszkén és őszinte érdeklődéssel lapozgattam a jubileumi oklevelesek életét néhány szóban bemutató kis kötetünket. Világossá vált ebből, mennyi sikeres, szakmai eredményekben bővelkedő életút, hivatásuk határain belül hányféle valódi helytállás dicséri az Önök szakmai és emberi teljesítményét. És dicséri talán hajdani iskolájukat is, amely ma is büszkén tekint

Önökre, és hálás szívvel köszöni, hogy választott hivatásukat méltón képviselték nélkülözhetetlen értéket teremtve a társadalom egésze számára.

Önök között híres kertész dinasztiák alapítói ülnek, olyanok, akik életművüket gyermekeiknek, unokáiknak tudták átadni. Tudom, Önök között vannak olyanok, akiknek unokái most is hallgatóink. Önök mind kiváló kertész szakemberek, de vannak ma itt velünk tudósok, sőt művészek is! Soraikban ott ülnek tanáraink, akiktől ezen az egyetemen tanultam ezt a szép hivatást, olyan legendás elődeink, mint Pethő Feri bácsi, akinek nemesített gyümölcsfajtái tudományos vizsgálataim alapját adták az elmúlt években. Az Önök páratlanul gazdag munkássága jelentős értéket teremtett több generáció számára. Csak egyetlen példa: az évkönyvből kiderül, hogy gyermekkorom kedves üdítőitalát, a Traubisodát is Önöknek köszönhetjük, amely szőlőből készült ízletes üdítő volt, nem vegyipari műretek! De vannak itt velünk sikeres nagyvállalatok vezetői, és vannak többen, akik a Kertészeti diplomáztak, de a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen lettek kitűnő oktatók-kutatók, sőt az intézmény hajdani vezetői, ahogyan manapság Helyes Lajos rektorhelyettes úr, hiszen ő is kertészmérnök.

Napjainkban az általunk Budai Campusnak becézett területen három Kar működik. Ez azonban még nem így volt akkor, amikor Önök itt tanultak. A Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán Ormos Imre javaslatára 1963-ban jött létre az önálló kertépítészeti szak, ami első ízben 1966-ban szerepelt az Iskola által kiállított oklevelekben. Az aranyoklevelek között tehát most köszönhetjük először a kertépítész végzettségű okleveles kertészmérnököket. Ebből a szakból jött létre a táj- és kertépítészeti szak 1968-ban, majd az önálló Tájépítészeti Kar 1992-ben. Akármilyen is volt iskolánk szervezeti tagolása, Önök kiváló kerttervezők, élelmiszeripari szakemberek és kertészmérnökök lettek. Igen, mindhárom szakterületnek mély gyökerei szőtték át a Gellért-hegy déli lejtőjét.

De mi volt a leginkább figyelemre méltó számomra? Végigolvastam mind a 110 kollégám portréját, és csodálattal vettem tudomásul, hogy Önök között alig voltak olyanok, akik elhagyták választott pályájukat! Ha mégis így történt, azt mindig a kényszer szülte, és új munkájuk mellett, legyen az polgármesterség, turisztikai cégek vezetése, vagy a banki ügyvitel, talán alkalmazni tudták ismereteiket, távolabbról, de kapcsolatban maradtak választott hivatásukkal. Azt szolgálták egész életükön át. Napjainkban sajnos ez már szinte elképzelhetetlen. Talán az elköteleződés nem annyira megingathatatlan, vagy a modern világ összekuszált útjain sodródni ki a tervek. Önök azonban azt hiszem, szerencsések voltak, és biztos vagyok abban is, hogy kitartásukat-állhatatosságukat bőven honorálta hivatásuk szépsége.

Amikor Önök közül a legidősebbek beléptek az egyetemre, igencsak más kép tárulhatott a szemük elé, mint manapság. Végignézhatték például, hogyan nő ki a hegy oldalából az A épület. Az az épület, ahol én magam is dolgozom, és elképzelni sem tudom, milyen lehetett a Campus nélküle. Önök között talán van, aki még emlékszik erre. A K épületnek azonban, ahol most összejöttünk, még akkor sem volt híre, amikor Aranydiplomásaink ballagtak el az Egyetemről.

Ünnepi beszédben nem szokványos dolog a kérés, kérni az ünnepeltektől. Mégis tisztelettel kérem, hogy legyenek kedvesek megosztani velünk emlékeiket azokról az időkről, amelyben Önök jól ismerték intézményünket. Levélben, beszélgetésben, bárhogyan. A Kar vezetésének ma is missziója, hogy gazdag múltunk minél nagyobb szeletét meg tudjuk őrizni. Múlt nélkül nem lehet jövőnk, ahogyan gyökér nélkül nem terem gyümölcsöt a fa!

Belegondolni is szédítő, hogy Önök közül néhányan olyan tanároktól tanulhattak, mint a 135 éve született Mohácsy Mátyás. Bevallom, jó magam gyűjtöm a professzor úr ma már antikvár ritkaságnak számító könyveit, és élvezettel olvasom minden sorát. Néhányan az itt ülők közül viszont még az óráira is emlékezhetnek! Csodálattal tölt el az a művelt, intelligens elegancia, amellyel tanítványait övezte, akiket barátságába is fogadott. Bálint Gyuri bácsi könyvében közreadott egy levelet, amit neki írt Matyi bácsi megköszönve a születésnapi megemlékezést, amire Gyuri bácsi személyesen nem tudott elmenni. Ezzel fejezi be ezt a levelet: „Ha Te nem jöttél, én mégiscsak tavasz folyamán felkereslek. Addig is szeretettel üdvözöl öreg barátod.” Ez a fajta derűs jóindulat nagyon hiányzik manapság. De legendás tanáraink között említhetném Okályi Ivánt, Ormos Imrét, Kárpáti Zoltánt, Maliga Pált, Vas Károlyt, vagy éppen Mőcsényi Mihályt, akit nagy örömmel és szeretettel köszöntök körünkben!

És nem szeretném kihagyni Probocskai Endre professzor urat sem, aki 15 éve hunyt el. 100. születésnapján a felső arborétumban szobrot állítottunk, amelynek költségét az itt dolgozó oktatók, köztük egykori tanítványai néhány nap alatt összeadták! Ha tehetik, kérem, sétáljanak fel és látogassák meg professzor urat, aki Mohácsy Mátyás és Lippay János emlékműve között, úgy érzem, méltó helyre került!

Köszönöm vendégeinknek, hogy személyes megjelenésükkel is kifejezik, hisznek abban, hogy intézményünkben és ennek jogelődjein, immár 163 éve értékes szakmai munka folyik, és eljöttek, hogy velünk örüljenek egykorvult hallgatóink sikeres életútjának, a magyar kert- és élelmiszergazdaság épüléséért kifejtett tevékenységének. Az európai agrárképzés terén is kiemelkedő értékünk ez a folytonosság. Kis túlzással ma is köztünk járnak az arborétum ösvényein legendás elődeink, szellemiségüket, mint Nap melegét a kő, sugározzák, őrzik épületeink falai. Hogy csak néhány, az idei év kapcsán felmerülő kerek évfordulót említsek,

Rudinai Molnár István pomológus és szőlész, aki a Magyar Királyi Kertészeti Tanintézet igazgatója, megszervezője volt, 165 éve született. Győry István, aki sokat tett az élelmiszertudományi képzés kialakulásáért, 155 éve született. Jogelőd intézményünkben tanult, ugyanitt, ahol Önök is, a 120 éve született Jeszenszky Árpád is, akinek tiszteletére születése napján, május 20-án nagy sikerű emlékülést rendeztünk. Említsük meg Lippay Jánost is, aki a magyar nyelvű kertészeti szakírás megalapítója, és kereken 410 évvel ezelőtt született.

De immár több mint 120 éves az arborétum is, a kertészképzés nélkülözhetetlen színtere, sőt tanterme, maga a lélegző, vagy mondjuk inkább fotoszintetizáló történelem! Hadd meséljem el Önöknek egy, az idei évben felmerült ötletünket. Tudjuk, hogy 1944 végén súlyos harcok színtere volt az arborétum. A felső kert öreg fái között vannak olyanok, amelyek koronaformája, növekedése hajdani bombatalálatok okozta sérülésekről árulkodnak. A fák kérge rég beforrott, golyó ütötte sebeket sejtet. Lelkes kollégáimmal egy délután végigsétáltunk a kerten, és egy fémkereső detektorral megvizsgáltuk a fákat. Döbbenetes élmény volt szembesülni vele, hogy a detektor szinte valamennyi forradásnál fém jelenlétét mutatta ki. A golyók, amelyeket katonák lőttek egymásra a háború örületében, sok esetben a fákba fúródtak. A fák sebei azonban begyógyultak, magukba zárták az emberi gyarlóság szégyenét, átvészelték hazánk történetének különösen viharos évszázadát, túléltek két világháborút, és ha a sétáló ma megáll a törzsük mellett és felnéz a lombkoronára: eláll a lélegzete. Mert a lenyűgöző méretű, üde lombsátor azt hirdeti: élnek, minden rosszat túlélnek a fák! Ezért írtam az Önök köszöntésére kiadott jubileumi évkönyvünk elejére, amit nagyon is komolyan gondolok: Nem teszi hát rosszul, ki növények gondozására szegődik!

Végezetül engedjék meg, hogy Jókai Mór *Hol kezdtem a kertészkedést* című művéből idézzek Önöknek! „*Csak kettő maradt meg, amit az én kedves mentorom ojtott a vérembe: a poézis, meg a kertészet. A költészet is lehet, hogy kialszik egyszer. Lehet, hogy el fognak felejteni, mint költőt; de az én szép fáim minden évben ki fognak zöldülni újra, s hirdetni fogják, hogy »kertész« voltam...*” Hát nem felejtettük el Jókai poézisét sem, de ez a hitvallás úgy hiszem, mindannyiunk hitvallása, az Önöké is. Dékántársaim nevében is tisztelettel köszönöm, hogy hűek voltak hivatásukhoz, anyaintézményükhöz, amely most büszkén adja át Önöknek jubileumi oklevelüket. Az Önök életműve értékes, mint az arany, maradandó, mint a gyémánt, ragyogó, mint a rubin és erős, mint a vas.

Köszönöm, hogy meghallgattak!